

ANUARIO BRIGANTINO

Historia - Arte - Literatura - Etnografía - Entidades culturais e deportivas - Acontecimentos do ano - Administración municipal.

**Director: Alfredo Erias Martínez
Secretario: José Manuel Santos Cobelo**

Asesores:
**Manuel Ares Faraldo
Julio Cuns Louza
José Antonio Míguez Rodríguez**

EXCMO. CONCELLO DE BETANZOS

1984

nº 7

Dos traballos firmados responden os seus autores; dos demás, a dirección do ANUARIO.

Cuberta:

Tampa do sepulcro de Afonso de Carvallido, "mercador" betanceiro e cabecilla dos irmandiños. S. XV.

Debuxo de Alfredo Erias.

Contracuberta:

Blasón municipal de Betanzos existente na Fonte dos Anxos. Probablemente data do s. XVI.

Debuxo de Alfredo Erias.

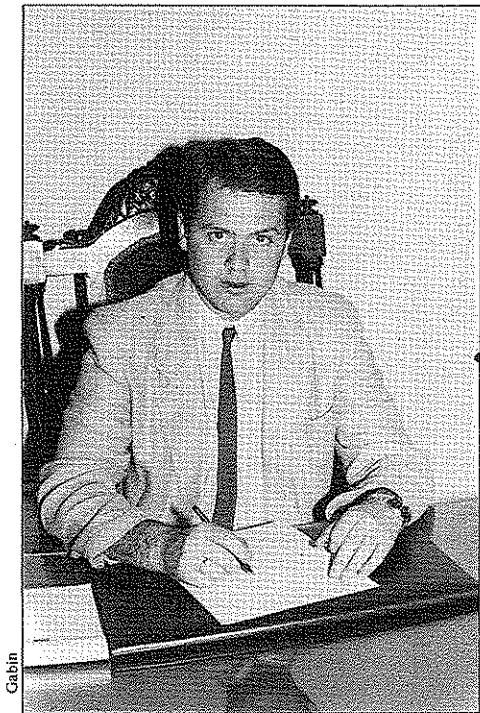
Deseño da cuberta: Alfredo Erias.

Os debuxos que rematan algúns traballos foron tomados do sepulcro de Fernán Pérez de Andrade.

Depósito Legal: C - 792 - 85

ISBN: 84 - 505 - 1819 - 9

Imprime: Lugami-Betanzos

Gabin

*Ilmo. Sr. Don Antolín Sánchez Presedo
Alcalde-Presidente do Excmo. Concello de Betanzos*

A publicación deste “ANUARIO BRIGANTINO 1984” fai que esta segunda época da sua vida, escomenzada no 1981, conte xa con máis números que a primeira, constatándose, polo tanto, unha vocación de permanencia e continuidade.

E evidente que o esforzo que supón esta edición vese amplamente compensado pola importancia cultural da obra. Hai moitos BETANZOS que permanecerán para sempre presentes gracias ó Anuario. Ahí está a trascendencia da sua aportación.

O Concello de Betanzos anima e estimula esta tarefa de aproximación e comunicación constante no espacio e no tempo. Vivir e revivir Betanzos é unha fermosa laboura merecente de todo o noso apoio.

Quero agradecer ó Director do Anuario e a todos los que de unha ou outra maneira colaboran e fan posible que hoxe salga á luz, a su contribución. O seu esforzo valeu a pena e merece o noso reconocemento.

Antolín Sánchez Presedo

NOTA

O Cambio de formato do Anuario Brigantino obedece ó desexo de que no futuro manteña o que tivo primitivamente. Se este cambio non se produciu o ano pasado, foi por non cortar de súpito coa experiencia do formato grande de 1982. Mais nesta volta hai tamén unha razón económica, posto que o formato primitivo ó estar estandarizado permite un máximo aproveitamento dos materiais e, polo tanto, sácaselle un maior rendemento ó presuposto. Polo demais, salvo algúns matices de adaptación, o Anuario mantén a liña marcada no derradeiro número.

O director,

Indice

HISTORIA,...

PAX.

Tres asuntos mariñáns: 1) "O Berce", ara romana de Vilacova; 2) "Afonso de Carvallido", un "mercador" betanceiro do s. XV, cabecilla dos irmandiños; 3) A inscrpción da Porta da Ponte Nova de Betanzos, por ALFREDO ERIAS MARTINEZ.....	9
Betanzos en la Baja Edad Media, por JOSE GARCIA ORO.....	21
Etimologías de topónimos coruñeses (II), por LUIS MONTEAGUDO GARCIA.....	33
Introducción a la historia del Hospital de San Antonio de Padua de Betanzos, por MANUEL ARES FARALDO.....	47
Xosé Arias Uría, un ministro progresista de Betanzos, por XOSE RAMON BARREIRO FERNANDEZ	51
A prensa betanceira (II): De "El Pueblo" a "La Defensa". 1900-1910, por XESUS TORRES REGUEIRO	63
Un feixío bilingüe con seis temas betanceiros, por BRAIS DA BOUZA	79

ARTE, LITERATURA,...

Escudos de Betanzos (I), por XOSE ANTON GARCIA GONZALEZ-LEDO.....	87
La torre de la iglesia de Santo Domingo de Betanzos, por M. ^a TERESA RIOS MIRAMONTES.....	97
Fernández Flórez y "La Defensa", por JOSE ANTONIO MIGUEZ.....	105
Poetas de la emigración: Jesús Calviño de Castro, por ANDRES BEADE DOPICO.....	113
Una vieja idea de un viejo cronista, por FRANCISCO VALES-VILLAMARIN VIA.....	117
Debuxos do Globo-1984, por XOAN MANOEL ANDRADE E ANTONIO PALLA.....	121

ETNOGRAFIA,...

Os vellos oficios (I), por ROSINA MARTINEZ BARRAL.....	127
La Banda Municipal de Betanzos en el siglo XIX, por JULIO CUNS LOUSA.....	137

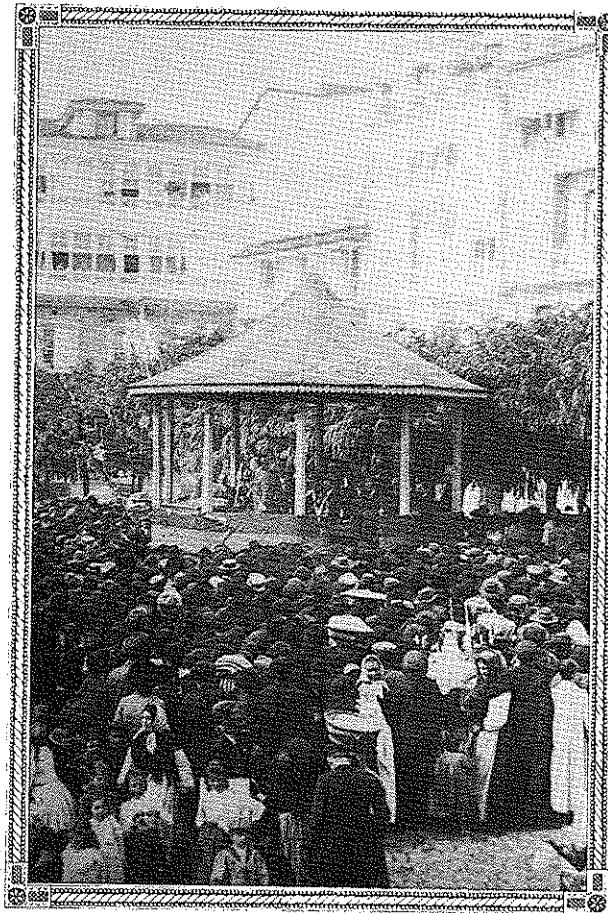
ENTIDADES CULTURAIS E DEPORTIVAS,...

Asociacións culturais.....	153
Deporte-1984 en Betanzos, por FRANCISCO-JOSE CASTIÑEIRA PURRIÑOS.....	159

ACONTECIMENTOS DO ANO.....

ADMINISTRACION MUNICIPAL.....	163
-------------------------------	-----

187

HISTORIA

...

Debuxo de Colmeiro, 1948 (inédito). Do álbum adicado ó betanceiro Manuel Roel. Xentileza da sua familia.